

atariko diagnostikoa
eta lehen iritziak

HARROBITik

HARROBIra

2015eko ekainaren 16an

Txosten honen edukia, *HARROBITik HARROBIra* prozesutik eratorritzen diren gainerako materialen moduan, *Creative Commons 3.0 by. sa.* lizentziarekin argitaratzen da.

AURKIBIDEA

0 Aitzinsolasa

1 Eragileei eta haien harremanei buruz

- 1.1_Kategoria posible batzuk
- 1.2_Koordinazio-beharra
- 1.3_Eragile instituzionalei buruzko pertzepzioa
- 1.4_Eragile ez-instituzionalen motei eta egoerari buruzko oharra
- 1.5_Eragile historikoak + / vs. eragile berriak
- 1.6_Han-hemengo eragileak
- 1.7_Eragileen arteko lankidetzak
- 1.8_Galdera batzuk
- 1.9_Aukera batzuk
- 1.10_Soziograma bat egitea

2 Auzoari buruz

- 2.1_Eragileen beraien pertzepzioa
- 2.2_Jarduera-motari buruz
- 2.3_Kultura-arragoa bat
- 2.4_Espazio eskuragarriak

3 Harrobi plazari buruz

- 3.1_Ingurunearen ezaugarriak
- 3.2_Eragile-motak
- 3.3_Espazioen erabilera eta eskuragarritasuna
- 3.4_Kontuan hartu beharreko gauzak
  - 3.4.a_Lanerako eta zenbait jardueratarako espazioak
  - 3.4.b_Eragile instituzionalen eta ez-instituzionalen arteko harremana
  - 3.4.c_Beste kontu batzuk

4 Elkarrekin proiektu bat(zuk) egiteko aukerei buruz

- 4.1_Plazan ardaztuta
- 4.2_Auzo osoari dagokionez
  - 4.2.a_Ustezko aukera bat aprobetxatzea
  - 4.2.b_Nola egin
    - Behar dena
    - Hasteko era posible bat
    - Planifikatzeari buruz
    - Ustezko aukera horri buruz
  - 4.2.c_Eremu posibleak

0 Aitzinsolasa

Txosten hau lehen zirriborroa da *HARROBitik HARROBIra* gogoeta-prozesuaren barruan. Bilbao Ekintzak bultzatzen du eta ColaBoraBorari agindu zaio, **Harrobi plazaren inguruan, gizarte-berrikuntzako eta ekintzailetzako erakargune gisa, jarduteko aukerak definitzeko** asmoz. Horretarako, nagusiki plazaren inguruan baina auzoko gainerako aldeetan ere biltzen diren eragile eta baliabide guztiak metatzen ditu. Beraz, txostenak auzo osoari buruzko kontuei eta Harrobi plazako ingurunekeo espezifikoak direnei heltzen die.

Lehen zirriborro hau 2015eko apiriletik ekainera Harrobi plazarekin zerikusia duten eta gutxi gorabehera hango hurbileko ingurunean modu nabarmenean jarduten duten zenbait eragileri egindako elkarrizketetan oinarrituta egin da.

Hauei egin zaizkie elkarrizketak: **Ados Consulting, Agiantza, Aldauri, Auzo Factory Matiko, Bilbao Ekintza, Bilbao Historiko, Gaztaroa, Gizagune, Hargindegi, Harrobia, Bilbao Zaharreko, San Frantziskoko eta Zabalako Taldeen Koordinatzailea, Novia Salcedo, Birgaitze Bulegoa, REAS Euskadi eta Synergy Matters.**

Elkarrizketen iraupena aldakorra izan da (105 minutu batez beste), eta gidoi ireki batean ardaztu dira. Besteak beste, alderdi hauek jorratu dira:

- Eragilearen eta ingurunearekin duen harremanaren aurkezpen laburra (kokatzeko).
- Eragilearen ikuspegia auzoari dagokionez.
- Eragilearen ikuspegia plazari dagokionez.
- Aukera zehatzak eta kontuan har litezkeen arazoak.
- Beste alderdi espezifiko batzuk, eragile bakoitzaren arabera.

Era berean, **beste pertsona batzuekin elkarrizketa informalak** eduki dira, **banaka**, hain plangintza egituraturik eduki gabe; horietatik kontuan hartu beharreko gaiak atera dira, hein handi batean subjektibotasunekin, sentsazioekin, norberaren esperientziekin eta abarrekin zerikusia dutenak.

Ondorioz, orri hauetan aurki daitekeena **auzoaren eta plazaren egoeraren atariko diagnostiko partziala da, baita lehen iritziak eta oharrak ere, esku-hartze posibleei begira**. Ondoko fase batean, ideia horiek goratu eta garatu egingo dira, lan-ildo eta proposamen zehatz bihurtzeko.

Ildo horretan, *Aitzinsolas* hau bukatzeko, garrantzitsua da argitzea **txostena ekarpenen eta iritzien arragoa-laburpena dela** eta batzuk orokorragoak eta beste batzuk partikularragoak izan daitezkeela. Beraz, elkarrizketatutako pertsonak ezin dira txosten honetan agertzen diren ondorioen erantzuletzat jo; aitzitik, izatekotan, horren azken erantzuleak ekarpen guztiak interpretatu eta antolatu ditugunok gara.

1.2_Koordinazio-beharra

Aho batez (baina era desberdinetan), ikusi da **auzoan jarduten duten eragileen arteko KOORDINAZIO handiagoa** behar dela, **metatzen dituen zerbait, handik batera lan egin**, helburu eta estrategia partekatu bat ezarri eta hori lortzeko modu antolatuagoan lan egin ahal izateko.

Azken urteetan, **eragileen arteko deskoordinazioa egon da eta harreman indibidualizatu eta pribatuak ugaritu dira**, non erakundeak eta eragile ez-instituzionalak **banaturik** egon diren (handiekin, hoberen lotuta daudenekin, berritzaileenekin, setatsuenekin...).

Ildo horretan, batez ere bi koordinazio-eragile edo -mekanismoen funtzioa planteatu da, baita beste eragile batzuk kontuan hartzea ere:

1. Birgaitze Bulegoa eta Mahai Komunitarioa, administraziotik.

> Mahaiari haxe eskatzen zaio: **proaktibitate handiagoa, presentzia handiagoa auzoaren errealitatean, transmisio-uhalek eta katalizatzaile gisa funtzionatzea, auzora heltzeko harrera-espazioa izatea** (haren ikusgaitasuna, irisgarritasuna eta are kokapena ere zalantzan jarri ohi dira). Aurreko etapekin erkatuta, orain hein handi batean udalaren bulego teknikitzat jotzen da eta garrantzia, tamaina eta ekintza-gaitasuna galdu dituela uste da.

Mahai Komunitarioa eta Talde Koordinatzailea, auzorako erreferentziako lan-espazio gisa

Nola ireki espazio horiek partaidetza, begirada eta dinamika berrietara?

> Pentsatzen da mahaian parte hartzea hein handi batean erretorikoa dela, ez dela oso eraginkorra eta ez daukala benetako eraginik gero gauzatzen den horretan. Hori horrela izan zein ez, badirudi partaidetza-tresna horrekiko axolagabetasuna dagoela eta horrek eraginkortasuna kentzen diola.

>>> Auzoan esku hartzeko eta parte hartzeko tresna horiei esanahia eta balioa berriz harraraztea, zentraltasun handiagoa eduki dezaten.

2. Taldeen Koordinatzailea sozietate zibil antolatutik.

> Oso erreferentzia esanguratsua da auzoko bizitzan, alderdi askotan, elkarriketatutako eragile askorentzat, baina zenbait kasutan pentsatzen da **berriro definitu edo kokatu beharko litzatekeela helburuei, osaerari, funtzionamenduari** eta abarri **dagokienez** (Koordinatzailea bera horretaz jakitun da eta irekitzeko eta auzoko beste talde eta dinamika batzuekin elkarlanean aritzeko lan egiten du).

> Parte hartzera hurbildu ahal direnentzat irekiagoa dagoela ikusi behar da (horrek ez du esan nahi horrelakoa ez denik). Ordezkaritasuna delako gai konplexua ateratzen da: nor ordezkatzeko du edo ez du ordezkatzeko Koordinatzaileak? Era berean, uste da Koordinatzaileak hein handi batean "kontran" funtzionatu duela, eta

horrek bere izaera eta egiteko moduak markatu ditu. Beharrezkotzat irizten saio posizionamendu berri bat bilatzeari (horrek alderdi politiko eta instituzionalean ere aldaketak egitea ekartzen du).

> Beste kontu bat zera litzateke: **Koordinatzaileari esleitzen zaizkion funtzioetako batzuk beste mota bateko edo batzuetako eragileenak izan behar liratekeen aztertzea**, eragile horiek existitu zein ez. Zein eskumen eduki behar du edo ez du eduki behar Koordinatzaileak?

3. Badaude **beste koordinazio-talde batzuk**, interes zehatzetan oinarrituta: hezkuntza-eragileen koordinatzailea (Miribillako eskolatik deitua), 5. barrutiko eragile soziosanitarioak edo merkatari-elkarteak (elkarte ofiziala, baina baita 2 de Mayo edo Aretxaga ere).
4. **Beste interes-talde batzuk**, antolatuak egon zein ez, auzoan daudenak eta Koordinatzaileak ordezkaturak oso jarrera desberdinak dituztenak edo ezohiko moduetan ikustarazten dituztenak.

1.3_Eragile instituzionalei buruzko pertzepzioa

Erakundeen deskoordinazio eta lidergo-falta kezkarri bat ikusten da. Auzoa estrategikoa da mundu guztiarentzat, baina gero hori ez da nabaritzen. Badago inbertsiorik, baina inbertsio hori ez dago lehenago egon den bezain lerrokatua edo koordinatua. Abandonua ez bada, immobilismoa, inertzia edo moteltzea sentitzen dira.

Erakundeek auzoan dituzten presentzia eta pisua jaitsi egin dira azken urteetan. Adibidez, Birgaitze Bulegoak tamaina eta funtzioak galdu ditu eta Bilbao Ekintzak, historikoki oso garrantzi nabarmena eduki duen eragile batek, auzoan zuen zuzeneko presentzia desagertu egin da.

Gizarte-eragileekin eta interes-taldeekin erantzunkidetasunez eta partaidetzaz gauzatutako lidergo eta konpromiso instituzionalak

Lidergo eta konpromiso instituzionalak eskatzen dira, herritarrekin erantzunkidetasunez eta partaidetzaz gauzatzen dena, gizarte-eragile eta interes-talde guztiekin.

>>> Honako hauen mapaz berriz hausnartzea: politika publikoak / ekintzak / pertsonak / baliabideak.

1.4_Eragile ez-instituzionalen motei eta egoerari buruzko oharrak

Auzoa eragiletan aberatsa den testuingurua da, baina argi dago beste asko falta direla eta jende askok ez duela auzoa ezagutzen (oraindik estigmatizatuta dago).

> Jarduketa-mota eta -eremu asko, baina gehienetan **zaurgarritasun-** eta **eskastasun-**egoeran (batez ere ekonomiari dagokionez).

Ekintza-gaitasun eta kapital sinboliko eta sozial handiak

BAINA ALDI BEREAN...

Eskastasun eta baliabide materialen urritasuna

> **Kapital sozial eta sinbolikoaren eta kapital ekonomikoaren arteko desoreka.**

Gizarte-eragileak oso indartsuak dira pertzepzio sozialean eta testuinguruaren gaineko jarduketan eta inplikazioan, baina oso ahulak alderdi materialean.

> **Ondo-ondoan ipinitako bizikidetzak baina elkarren ezagutza eta elkarreragin urriak.**

Aukera gisa ikusten da **eragile ugari aldaketa- edo zalantza-une batean daudela eta berriro formulatzeko prest daudela**, nahiagatik edo beharagatik (banaka, baina baita taldean ere).

Gainera, atariko txosten hau egiteko elkarrizketa eta mapa egin zaizkien eragileez gain, elkarrizketetan kontuan hartu beharreko izen batzuk atera dira:

Miribilla eskola (eskolaren erabilerak eskola-orduetatik kanpo, eta eskolaz haraindi hezkuntza-jarduerak koordinatzeko mahaia), Kale Dor Kayico, Munduko Medikoak (etorkinekiko esku-hartze komunitarioko programa), Assalam Meskita Elkartea, Munduko Emakumeak, Bilbao Berrikuntza Factory (LEINN, *clusterak*, enpresak, taberna...), EKHI txanpona, Sarean, BakuVa, UPV-EHUko ikasle-egoitza, Hiria Kolektiboa, ALL, Emaus Bilbao, KideKoop, merkatari-elkartea, Atxake, 2 de Mayo elkarte, Etorkinekin Bat, KB Arquitectas, BlackBox Bilbao eta SupperStudio enpresak...

Zerrenda hau ez da zientifikoa eta ez du zertan errealitate objektiborik ordezkatu. Ez zaio hori baino garrantzi handiagorik edo txikiagorik eman behar.

1.5 Eragile historikoak + / vs. eragile berriak

Oreka konplexua auzoan jarduten duten eragile ugarien artean, instituzionalak zein ez-instituzionalak izan. Auzoan ibilbide luzea egin dutenen artean (esperientzia handia eta ezagutza kokatua dituzte, baina baita nekea eta "hamaikak eta bat ikusita daudelako" nolabaiteko sententzia ere), duela gutxi heldu diren beste batzuekin (energia ugari eta ikuspuntu berriak dituzte, baina baita nolabaiteko xalotasuna ere).

Eragile historikoek kapital sinbolikoa eta erlaziozkoa biltzen dute. Kasu batzuetan, zenbait kontzeptu, hala nola legitimitatea edo agintea, eragile batzuk beste batzuen gainetik jartzeko erabiltzen dira, auzoan nork har dezakeen esku eta nork ezin duen zehazteko. Horrek beste eragile batzuek jarduteko oztopo bat sortzen du.

Batzuetan, eragile berriek aurretik epaitu dituztela sentitzen dute testuingurura heldu eta lan egiten, parte hartzen saiatzen direnean (hori dela-eta, auzoa harreman-esparru gogortzat eta oso fiskalizatzaileztat jo dezakete). Horren ondorioz, baztertuak senti daitezke, urruntasuna, desadostasunak, mesfidantzak sortzen dira eta estereotipoak indartu egiten dira. **Horiek guztiak denen artean gainditu behar dira, eragile berriak auzoan lan egitera etortzea posiblea ez ezik alderdi guztientzako desiragarria ere izan dadin. ONGI ETORRI GUZTIOK!**

Horretarako, legitimitate-idea arazotsu hori birbanatu, desegin behar da, **elkar ezagutzeko nahitik abiatuta elkarrizketak hasteko**. Auzoarentzat komeni denari eta komeni ez denari buruzko elkarrizketak, hain sustraituak ez dauden baina konprometituak dauden eta bizigarri berria, bizkortasuna, ikuspegi berriak, bestelako iruditeriak, gaitasunak eta jarduteko moduak ekar ditzaketen beste eragile batzuk barne hartzeko.

>>> **Konpromisoari, sustraitzeari eta legitimitateari buruz ezarritako ideiez berriro hausnartzea.**

1.6_Han-hemengo eragileak

Kultura-aniztasunaren botere handia ez da garrantzitsutzat jotzen

Jatorri desberdinetako eragileen arteko lotura-falta handia dago. Egitate bakanduez gain, esanguratsuak baina puntualak baitira, ez da kultura-aniztasunaren botere handia garrantzitsutzat jotzen. Ez dago elkarrizketarik, eta are gutxiago nahasketarik. Auzo berean bizi arren, ez dago bizikidetzarik.

Toki-eragileen inguruan ezjakintasuneko eta laguntza-jarrerako egoerak daude, baina gutxietan ezagutzen dute elkar, berdinetik berdinerara.

>>> **Harrera-, ikusgaitasun- eta erlazio-gailuez berriro hausnartzea.**

1.7_Eragileen arteko lankidetzak

Oro har elkarrekin lan egiteak eta baliabideak partekatzeak denentzat onuragarria izan beharko lukeela pentsatzen den arren, kulturarekin eta ohiturekin zerikusia duten kontuek modu horretan lan egitea (edo horri askoz ere etekin handiagoa ateratzea) galarazten dute.

ETXEKOTASUNETIK KONFIANTZA sortuz ANTOLAKETA bilatuz

Programei eta baliabideei buruzko patrimonialitate-sentimendu bat dago, kulturaren eta ohituraren ondorioz ez ezik bizitza publikoaren gero eta instituzionalizazio handiagoaren ondorioz ere; beste arrazoi bat da eragileak gaur egun (gero eta maizago) eskastasunean eta eutsiezintasunean daudela eta, hori dela-eta, epe laburrean ardaztu behar dutela eta ezin dutela denborarik eman komuna dena eraikitzen (gainera ez baita hain erraza).

Ondorioz, **auzotasun- edo etxekotasun-harreman oso neurtuak gertatzen dira, gauzak egitea eta aurrera egitea eragozten dutenak. Bakoitza "bere gerran" egoten da eta abagunea ez galtzeko parte hartzen du zenbait harreman-espaziotan, elkarrekin aukerak eraikitzeko baino gehiago, bestearen lekuan ere jarriz (ez soilik norberaren egoeratik).**

>>> **Dauden harremanez berriro hausnartzea, eboluzionatzen saiatzeko: ETXEKOTASUNA > KONFIANTZA > ANTOLAKETA**

1.8 Galdera batzuk

Nola gaintu administrazioak eragileei, eragileek administrazioari eta eragileek elkarri dizkioten **beldur-mota eta -dosi desberdinak** (herstura, inertziak, mesfidantzak, ezjakintasuna)?

Nola jarri jokoan historikoki metatutako "legitimitate" formala eta informala, hori ez galtzeko eta, gainera, beste eragile batzuekin partekatzean ugaritzeko?

Nola kudeatu eragile historikoen eta azaleratzen ari direnen arteko askotariko kapital-fluxuak? Nola partekatu programak eta kapitalak atzera elikatzeke, eragileen jasagarritasuna ziurtatuz, osagarritasunak bultzatuz eta gainjartzeak saihestuz?

1.9 Aukera batzuk

Elkar hobeto ezagutzeko eta lidergoak gehiago partekatzeko egoeretarantz bideratzeko beharra ikusten da. Baina ez dago argi ez nola ez norengandik edo nortzuen artean.

Elkar ezagutzea eta erakundeen eta gizarte-eragileen elkarrekiko konfiantza berrezartzea

Mitoak eta estereotipoak alderdi guztietatik hautsi behar dira eta **aurreiritzi gutxiagoko topaketa- eta elkarrizketa-espazioak** bilatu.

Kasu guztietan, **emakumeek ordezkaritza eta jendaurreko presentzia handiagoak** eduki behar dituzte (espazio publikoa, harremanetakoa eta erabakiak hartzekoa oso maskulinizatua dago).

Eragile instituzionalen eta sozietate zibilaren artean, ezarrita dauden eta azaleratzen ari diren eragileen artean **elkarrekiko konfiantza (berr)ezarri ahal den espazioak eta egoerak** sortzea. Konfiantzarik badago, beste harreman batzuk egon ahalko dira eta beste proiektu komun batzuk sortu ahalko dira.

Gizarte-eragileek eragile instituzionalei eskatzen diotena:

- Lidergo erantzunkidea, edo behintzat elkarrizketa argi bat eta baliabide nahikoak eta ondo antolatuak dituen apustu bat.
- Sail eta erakunde arteko koordinazio askoz ere handiagoa.
- Harreman instituzionaleko, gobernamentuko eta partaidetzako beste eredu batzuk, elkarrizketan eta modu erantzunkidean partekatutako erabakietan oinarrituak.
- Hautagarritasuna deuseztatzea.
- Jadanik garatzen ari diren eta eragileek sortzen dituzten ekimenak ez instituzionalizatzea (berreginatzea eta izaera homogeneizatu batez hornitzea).
- Ekimen horiek baliabide nahikoez hornitzea (baita adierazleez eta kontrol-mekanismoez ere), administrazioenak beraienak diren ekimenekin egiten den bezala.
- Burokrazia txikiagoa eta errealitate konplexuetara egokitzeko gaitasun eta malgutasun handiagoak.

1.10 Soziograma bat egitea

Behin eta berriro aipatzen da **modu parte-hartzailean soziograma bat egiteko beharra (zentsu edo diagnostiko moduan); horren bidez, eragileak, baliabideak eta ekintzak identifikatuko lirateke, jakiteko nor den nor eta nork egiten duen zer.**

Soziogramak, identifikatzeko ez ezik, garrantzitsuena nabarmentzeko, harremanak (badaudenak eta egon litezkeenak), gatazkak, aukerak, etab. proposatzeko ere balio izan behar du.

Soziogramak honetarako lagungarria izan beharko luke: 1) egin litezkeen apustu kolektiboak eta elkarrekin lan egiteko bideak igartzeko; 2) garatu beharreko proiektu posibleetan kontuan izan behar diren hasierako faktoreak antolatzeke; eta 3) une oro eragile bakoitzaren rolak adierazi eta ordenatzeko.

2 Auzoari buruz

2.1 Eragileen beraien pertzepzioa

Oro har, auzoari buruzko pertzepzio bipolarra dago (han bizi diren eragileen aldetik):

1. Leku bizia, erakargarria, askotarikoa, dinamikoa, aukerez betea.
2. Leku gogorra, estigmatizatua, garatzen bukatzen ez duena.

Auzorako irudi bat ez ezik **normaltasun-errealitate bat** ere eraiki behar da.

**Leku bizia,
baina leku gogorra,
oso biztanle
higikorrek dituen**

Auzoko biztanleak oso hirikorrek dira. Auzo-kontzientzia bat sortu behar da, han bizi den jendea sustraitu (bakarrik bidez egon arren). **Iraupen- eta intentsitate-maila desberdinetako sustraitzeak.**

Kide izateko eta harrotasunezko sentimendua indartzeak kohesio, gizabide eta erantzunkidetasun handiagoak sortuko lituzke.

Arreta handiena jaso behar duten biztanleria-sektoreak:

- Zaurgarritasun-egoeran dauden pertsonak.
- Bizitzera edo lan egitera datozen belaunaldi berriak; seme-alabak dituztenean geratzea lortu behar da (horri dagokionez eskaintza hobetzea).
- Migratzaileak, auzoa igarobide gisa soilik ikusi beharrean beren bizi-proiektua eraikitzeke lekutzat jo ahalko bailukete.
- Ekintzaileak eta ikasleak.

2.2_Jarduera-motari buruz

Auzoko gaur egungo jarduera, nagusiki, gizarte-ekintzarekin, sorketarekin eta sormenarekin, kultura-aniztasunarekin, merkataritza txikiarekin, ostalaritzarekin eta gaueko aisialdiarekin lotzen da. Hori da nahi dugun jarduera-posizionamendua? Kontuotako batean edo horietako baten hibridazioan jarri behar da arreta?

Zein posizionamendu nahi da auzoarentzat jarduerari eta ekoizpen-eremuei dagokienez?

Zenbait alderdiren ustez, auzoan **laguntza eta gizarte-larrialdiko funtzioak dituzten eragileen gehiegizko kontzentrazioa** dago (Bilboko beste auzo batzuekin erkatuta), eta horrek auzoa estigmatizatu egiten du, oso irudi edo egoera zehatz baterantz polarizatzen du eta arazoa barrurantz, norberarena den zerbait balitz bezala, ikusi eta bizi egiten du.

Oso esanguratsua da eragile elkartuek interes komunak garatzeko duten zeregina. Mahai Komunitarioaren eta Koordinatzailearen kasuez haraindi (jadanik aipatu baititugu), Bilbao Zaharreko, San Frantziskoko eta Zabalako merkatarri-elkartea, 2 de Mayo merkatarri-elkartea, Sarean (espazioa Mariaren Bihotza plazan), WikiToki (Harrobi plazan), Aretxagan (Atxake) hasten ari diren harremanen antolaketa, etab. aipa ditzakegu.

Garrantzitsua da jarduera-motaren aniztasunari eustea, **ez degradazio- ez gentrifikazio-prozesurik ez gertatzeko.**

Era berean, jende gehiago maiz eta normaltasunez etortzeaz gain (beste profil batzuk erakarri, dibertsifikatu), **auzotik irteteko eta geure burua kanpoalderantz erakusteko gaitasun handiagoa lortu nahi da.**

2.3_Kultura-arragoa bat

Kultura-aniztasuna eta -artekotasuna da gure auzoetako aprobetxatu gabeko balio nagusia. Bilbok biztanleria homogeen samarra duen arren, gure auzoetan jatorri askotako eta askotako pertsonak gurutzatzen dira, ezin konta ahala bizi-esperientziak, hizkuntzak, nahiak, gaitasunak eta abar dituztenak. Hori, nahiz eta askotan gatazka-iturritzat jo, gure ahalmen handiena izango litzateke, argi eta garbi, bideratzen jakingo bagenu. Horretarako, lehenengo eta behin **migratzaileen balioa benetan azpimarratu behar da.** Hainbeste dute ekartzeko (beste bizi- eta kultura-ikuspegi bat eta beste premia batzuk, geure egoeraz beranduegi izan baino lehen berriro hausnartzen lagundu beharko liguketenak)... eta hain kasu gutxi egiten diegu.

2.4 Espazio eskuragarriak

Espazio publikoaren zati handi bat baditu erabilera kalifikatu edo estereotipatuak. Modu formal edo informalean, nolabaiteko nortasuna edo erabilerak esleitzen zaizkio.

Gure auzoen merkataritza- eta bizi-bihotza gogorki samar okupatua eta jendeztatua dago. **Arazoren bat badago, litekeena da kuantitatibo baino kualitatiboagoa izatea, jarduera-eskaintza egokitzeari eta sofistikatzeari buruzko kontua** (adibide hauek atera dira: izoztuen denda, bidaia-agentzia, al baitaria, etxez etxeko zerbitzuak gehitzea). Gure auzoetako beste gune batzuk, aldiz, ez dute jarduerarik.

Ez dago aukera-espazio handirik, eta, badagoen lekuetan, jarduerak, erabiltzeko edo sartzeko moduak berriro definitu beharko liriateke. Auzoko bizitza oso banatua da eta nolabaiteko zentraltasuna hartzen du plaza batzuetan. Auzoko arterien bidez loturiko plazen (nodoen) sistema horri esker, **auzoa P2P sare banatutzat** jo daiteke. Txosten honetako 4. puntuan Harrobi plazaren kasua jorratuko dugu zehatz-mehatz.

Funtsezkotzat hartzen da **merkataritza- eta lanbide-jarduera kalearen parean kualitatiboki garatzea**. Hala ere, argi eta garbi bereizi behar dira, alde batetik, merkataritza- eta ostalaritza-jarduerak eta, bestetik, bulego-erabilerako espazioak, mugimendu txikiagoa (baina espezializatuagoa eta dibertsifikatuagoa) sortzen baitute. Adierazgarria da batzuetan jarduera berri batek, erabilera berri batek bakarrik gune bateko bizitza nabarmen eraldatzea.

Bide nagusia San Frantzisko da, eta gauza asko daude egiteko kale guztian. Tarte batzuetan oso jarduera eskasa dago, eta beste batzuetan oso balio murrizta ekartzen duten jardueren gehiegizko kontzentrazioa dago.

Mariaren Bihotza plazak eta hango inguruneak auzoko bizitza sozialerako espazio nagusia izaten jarraitzen du, bai haren zentraltasun eta tamainagatik, bai biltzen dituen ekipamenduengatik. Berriro definitzen bukatu behar da: egokitze-plana bukatu; ataripeetako lonjei erabilerak eman (haietan eskaintzen diren zerbitzu batzuk sendotuz); antzinako Berreginen Museo espazioari beste erabilera bat eman eta hondarrekin eta plazekin lotu; auzo-etxeen beste kudeaketa- eta erabilera-eredu bat planteatu. Datozen hilabeteetan espaloiak handituz, Sarean (ateneoa-taberna-jatetxea) irekiz eta Klaretiarren eraikinaren proiektu osoa abian jarriz (gizarteratze- eta laneratze-ibilbide osoa + bestelako zerbitzuak + parrokia) zer ondorio lortzen den ikusi beharko da.

Auzoko gainerako tokietan lonja erabilgarri ugari daude (pribatuak eta publikoak, azken horiek Udal Etxebizitzak-ek eta Alokabidek kudeatuak); horietako asko eraikin eraiki berrietan daude, baina kasu askotan inbertsio handia egin behar da sartzeko, eta hori ez dator bat sar litezkeen aukerekin. Beraz, **auzoari bizitasuna kentzen dioten lonja hutsen parke handi bat** daukagu. **Administrazio arduradunek planen bati ekin beharko liokete horri dagokionez. Ez litzateke jabetza publikoko lonjarik erabili gabe egon behar!**

Epe ertainean, **intermodalaren gaia** nola konpontzen den ikusi beharko litzateke, **lubakia desagertzeak auzoko bizitzari eta hiriko gainerako tokiekiko loturari nola eragiten dien ikusteko**. Eta ikusi beharko da nola konpontzen den mugako espazioa (Bailen eta Zabala), hor aukera-espazio garrantzitsuak zabalduko dira-eta.

3_Harrobi plazari buruz

3.1_Ingurunearen ezaugarriak

Harrobi plaza eremuko nodo nagusietako bat da. **Espazio berreskuratu hori, azken urteetan asko aldatu baita**, berrurbanizatu egin da eta haren inguruneetan babes ofizialeko etxebizitzak altxatu dira, baita Harrobia Fundazioaren eraikina ere; antzinako Dispentsarioko beste udal-ekipamendu batzuk ere badaude han (duela urte batzuetatik, polizia-etxea, eta auzoko enpleguari eta ekintzaitzari loturik orobat, Bilbao Ekintzaren bidez eta garatu dituen jardueren bidez).

Hala ere, plaza gutxi erabiltzen den espazioa da, bizia falta zaio. Espazio horrek erabilera anitzekoa izan nahi du, baina azkenean erabilera zailtzen duten oztopoez beteta dago (hiri-altzariak, zuhaitzak, eskailera-mailak, barandak...) eta ia ez dago espazio argitsurik. Baina, beharbada, gehiegi ez erabiltzea kultura- edo ohitura-kontua izan daiteke. Era berean, baliteke polizia han egoteak presentzia- eta erabilera-motak nolabait baldintzatzea.

Bestalde, Harrobia eraikinak, metro erabilgarri produktibo asko gehitu dituen arren, ikusizko horma bat ekarri du Miribillari dagokionez, muga bai fisiko bai sinbolikoa ezarri baitu (gaur egun, ikastolaren erabiltzaileak goiko aldetik sartzen dira, ez plazatik; beraz, egunero horra joaten diren pertsonen fluxuak ez du plaza zeharkatzen).

Plazako jarduera guztiak bulegokoak dira eta etxe barruan garatzen dira (ez dago merkataritza- edo ostalaritza-lokalik —agian plaza ez da horretarako ingurune aproposa, baina hausnartu egin behar da—). Gaztaroaren eta Hargindegiren jarduerak badute erabiltzaile-kopuru handia (jarduera batzuek plaza erabiltzen dute une jakin batzuetan —Hargindegiren kale-udalekuak—).

3.2_Eragile-motak

Plaza birmoldatzeak —auzoko bizitzarako toki esanguratsuagoa bihurtu baitu— eragile berriak erakarri ditu, eta horiek bazeudenekin bat egin dute.

Horrela, plazaren inguruan soilik, eragile hauek daude:

- **Hargindegi edo Gaztaroa:** gizarte- eta lan-eremuarekin zerikusia duten gaiez arduratzen dira espezifikoki, baita beste laguntza- eta gizarteratze-prozesu batzuek ere.
- **Harrobia-IbarEzkerra ikastola:** prestakuntza-maila eta -ikastaro asko ematen ditu, funtsean kirolaren eta teknologien eremuan.
- **Eragile profesional ugarik antolatzen dituzten edo horiek hartzen dituzten zenbait espazio edo proiektu** —horietako asko ekintzaitza-fasean edo lehen jarduera-urteetan daude—: funtsean gizarte-berrikuntzarekin, kulturarekin eta sormen-industriekin dute zerikusia (Auzo Factory, WikiToki, Hi!). Proiektu horiek udal-jabetzako espazioetan kokatu dira, zuzenean Bilbao Ekintzatik kudeatuta edo beste erakunde batzuekin (Novia Salcedo fundazioa edo WikiToki) hitzartuta.

Horrela, plazako inguruneak nolabaiteko koherentzia edo logika informala dauka jarduera-motari dagokionez, eta honako hauek barne hartzen ditu: gizarte, hezkuntza eta kulturakoa, prestakuntza-, laguntza- eta ekintzaitza-prozesuetan ardaztua; horrelakoetan, berrikuntza- eta testuinguru-izaerak zeregin garrantzitsua betetzen du.

Gizarte, hezkuntza eta kulturakoa, prestakuntza-, laguntza- eta ekintzaitza-prozesuetan ardaztua; horrelakoetan, berrikuntza- eta testuinguru-izaerak zeregin garrantzitsua betetzen du

Hori auzoko gainerako tokien ezaugarria ere bada eta plazan bertan biltzen da modu esanguratsuan. Gainera, ezaugarri interesgarri bat dauka, alegia, plazaren inguruan **auzoko betiko eragileak beste eragile berri batzuekin** elkartzen direla; **denak dinamiko samarrak dira jarduera-profilari dagokionez eta, hasiera batean, eragileen artean elkarlanean aritzeko irekita daude.**

3.3 Espazioen erabilera eta eskuragarritasuna

Plazako eraikinetako espazio fisikoaren eskuragarritasunari dagokionez, ikusten da espazio batzuek erabilera intentsiboa dutela eta beste batzuk eskuragarri samar daudela. Interesgarria litzateke batzuen eta besteen arteko fluxuak eta harremanak sortzeko aukera.

Lehen hurbilketa batean, aukera-espazioak igartzen dira, hala nola:

- **Harrobia eraikineko espazioak (ikastola):** beheko solairua (igerilekua), kalearen parean, espazio irekia, beirateak, erabilera anitzekoa; 5. solairua, espazio argitsua eraikinaren L osoan (zerbitzuak ez daude hasita); konpartimentuetan zatitutako beste espazio batzuk (nagusiki 2. solairuan).

Espazio libreez gain, ikastolaren funtzionamendu normalaren barruan astelehenetik larunbatera etengabe zabalik egoten da 08:00etatik 21:00etara, espazio hornituak daude, eta plazako edo auzoko gainerako eragileekin adostutako bestelako erabilerak eduki ahalko lituzkete (hori guztia nola egin zehaztu beharko litzateke).

- **Udalaren espazioak:** plazako beste ertza udalaren jabetzakoa da: antzinako Dispentsarioa eta Harrobia eraikin berriko 4 solairuak (Harrobia fundazioak udalari saldu baitizkio edo berehala salduko baitizkio). Bi eraikin horietan zenbait alderditan ekintzaitzarekin zerikusia daukaten jarduerak garatzen dira, askotariko ikuspuntuetatik eta eragile desberdinek kudeatuta (ez dago ez kohesiorik ez koordinaziorik haien artean). Gainera, espazio horretan, Harrobian, erabilera anitzeko espazio bat dago kalearen parean, zeinari etekin handiagoa atera ahalko litzaiokeen, baita 4. solairua ere, hiru bulego-espazio argitsu dituena (gutxi gorabehera, 100 m bakoitza —egiaztatu gabeko kopurua—). Eta, epe laburrean, polizia-etxeak okupatzen duen espazioa ere (beheko solairua eta 1. solairua) eskuragarri egon liteke.
- **Gaztaroak eta Hargindegik** ere prestakuntzarako espazio homologatuak dauzkate. Kasu horretan, erabilera intentsibokoak dira; beraz, hobeto koordinatu edo erabilera ahalbidetzen duten lankidetzaproiektuak antolatu beharko lirateke.

3.4_Kontuan hartu beharreko gauzak

3.4.a_Lanerako eta zenbait jardueratarako espazioak

Lan-espazioak behar dira, baina ez soilik lan-espazioak, baizik eta baita **eragileen arteko harremanetarako beste esparru-mota batzuk** ere. Harremanak lantzea, bitartekaritza-lanak egitea eta baterako ahalmenak garatzea.

Lan-espazioak eta erabilera anitzekoak beharrezkoak dira, baina batez ere eragileen arteko harremanetarako beste esparru bat da funtsezkoa

Erabilera anitzeko espazioak behar dira, erabiltzeko espazioak, beste batzuk, adibidez, auzo-etxeenak, osatzen dituztenak, **kudeaketa- eta erabilera-eredu irekiagoa, malguagoa eta erantzunkideagoa** dutenak, **ez hain burokratizatu** (ordutegiak, jardueramotak, etab.). Jarduera jarraiturik ez duten espazioak eta aldizkakotasun altua ez dutenak beste erabilera batzuetarako hipotekatu behar dira.

Udal-jabetzako espazioei (Dispentsarioa eta Hi!) buruz lan egin beharko litzateke — plazako proiektu osoaren barruan edo modu espezifikoan—; **izan ere, gainera, horietan zuzenean ekintzailetzari lotutako jarduerak egiten dira, Bilbao Ekintzaren eskumenekoak**. Espazio horiek elkarren aldamenean daude; horietan antzeko jarduerak garatzen dira, eragile askok elkarren arteko harreman pertsonalak daukate eta une batzuk partekatzen dituzte. Dena den, aldi berean, hurbiltasuna eta etxekotasuna gorabehera, ia ez dago harremanik (ezta WikiTokiko eragileen eta AuzoFactoryko 3. eta 4. solairuen artean ere). **Hesi fisiko eta mental hori gainditzea eta proiektu kohesionatuago bat edo proiektu komun bat ere lortzeko urratsak ematea** (tartean dauden eragileen aniztasuna onartuz) berez HARROBitik HARROBIra prozesuaren barruko proiektu bat izan liteke.

3.4.b_Eragile instituzionalen eta ez-instituzionalen arteko harremana

Helburuak bat etorerrarazteko eta baliabideak batzeko, proiektua egitura baino garrantzitsuagoa da

Auzoko gainerako tokietan bezala, loturiko eskumenak dituzten eragile guztien esku-hartzea eta konpromisoa behar dira (sail artean eta erakunde artean), modu koordinatuan. Helburuak bat etorerrarazteko eta baliabideak batzeko, hasiera batean kasuan kasuko proiektuaren izaera ekiteko antolaketa-egitura baino garrantzitsuagoa da (azken hori proiektura egokitu beharko da).

Ikusten da **erakundeek inplikaturik eta presente egon behar dutela, baina espazioak, proiektuak eta dinamikak instituzionalizatu, burokratizatu eta ondare bihurtu gabe**. Harreman- eta gobernamentu-eredu berriak planteatzen dira, helburu komun bat daukaten eragileen eta eredu pluraltasuna kontuan hartzen dutenak (energiak eta interesak bat etorrazten dituen izendatzaile komuneko espazio hori bilatzea).

Horri buruzko galdera batzuk: zer ekartzen du eragile bakoitzak? Nola kudeatu batera? Badago bitarteko eredurik Matikoko AuzoFactoryren eta Harrobi plazakoa izan litekeenaren artean? Zein baliabide eta inplikazio du Bilbao Ekintzak kasu bakoitzean? Eta gainerako eragileek? Zer ipintzen du bakoitzak? Beharrezkoa da udalaren ikuspegi hegemonikoa edo espazio hibridoagoak, mistoak, askotariko iruditeriak eta inplikazioak dituztenak, sor daitezke?

Adibidez, Matikori dagokionez: Bilbao Ekintzako berezko langileak daude, AuzoFactory abian jartzeaz eta aktibatzeaz arduratzen direnak; bedel, harrera eta mantentze teknikoko funtzioak betetzen dituzten langileak daude, 09:00etatik 21:00etara; jarduerak antolatzeko aurrekontu txikiak eskuratzeko aukera dago, Bilbao Ekintzako barne-prozedurei jarraituz; eta zerbitzuak emateko kontratu bat dago, *start-up*ak bizkortzeko gaietarako enpresa aholkulari batekin sinatua (hori, Kabirekiko hitzarmenaren barruan). Aldiz, udala hain presente ez dagoen beste proiektu batzuetan, distantzia edo aiherga gertatzen da, eta inplikazio-maila eta -aukerak desberdinak eta askoz ere murriztagoak dira (erakundeetatik eta erakundeekin harremanetan egoteko beste aukera batzuk aztertu beharko lirateke).

3.4.c Beste kontu batzuk

Plazaren inguruan gertatzen dena espezializatzeaz ala ez espezializatzeaz hausnartzea. Zerbait zehatzen aldeko apustua egin nahi da? Zer, badauden alderdien artean? Zer izan daiteke falta?

Plazan dauden **eragile** oso dinamikoen **osagarritasuna aprobetxatzea eta haren balioa azpimarratzea** (haien geruzak eta esperientzia- eta gaitasun-mailak).

Eragile bakoitzaren inplikazio-mailaren garrantzi handia, bereziki bere proiektuarekin ez ezik, plazarekin eta auzoarekin ere.

Eragile bakoitzaren inplikazio-mailaren garrantzi handia aipatzen da, bereziki bere proiektuarekin ez ezik, plazarekin eta auzoarekin ere. Plazan kokatutako proiektuek beren konpromisoak bete behar dituzte dauden lekuari dagokionez, zeren eta ahalmen material zein sinboliko handiko espazioak okupatzen ari baitira (metro karratuengatik, kokapenengatik, etab.). **Eragileek hemen kokatuta egoteko apustu argi eta irmoa egin behar dute**

eta kokatzen diren testuinguruari balio-ekarmen garrantzitsua egin behar diote. **AUZOAREKIN KONPROMISOA HARTZEN DUTENEN ALDEKO APUSTUA EGITEA.** Eragile horietako batzuek, beren tamainagatik, kapital sinbolikoagatik edo dinamismoagatik, **eragile erakargarri** (berriak) izan behar dute **auzoan (ez daude hemen beren jardueragatik soilik, baizik eta baita beren erakartzeko gaitasunagatik ere)**. Horrek batez ere esan nahi gai du horiei denbora eskaini behar dietela eta, besteak beste, dauden lan-dinamiketan eta -taldeetan zuzenean inplikatu behar dutela.

Pertsonak igaro beharra. Antolaketaren (edo antolaketarik ezaren) mailari buruzko jarrera desberdinak daude eta ez dago argi pertsona-fluxu hori proiektu koherente batetik ala jarduera-batura soiletik etorri behar den (jarduerak edozein direla ere).

4_Elkarrekin proiektu bat(zuk) egiteko aukerei buruz

4.1. Plazan ardaztuta

> **PLAZA KONBERGENTZIA-GUNETZAT JOTZEA** (baina auzoko eta haraindiko beste alde batzuk baztertu gabe).

> **IZENDATZAILE KOMUNETAKO TXIKIENA** (eta beste faktore garrantzitsu batzuk) **IDENTIFIKATZEA**.

> **INTERESAK, BEHARRAK ETA GAITASUNAK TRUKATZEA**, banakakoetatik kolektiboetarantz proiektatzeko.

Berrikuntzak, ekintzaitzak eta gizarte-ekonomiak eragile askorentzako toki komunak dirudite. Alderdi soziala eta kulturala edo sormenezkoa nahastea aukeratzat jotzen da; gainera, auzoan euskara eta beste hizkuntza eta kultura asko daude elkarrekin (plazatik, nagusiki, Gaztaroa eta Hargindegi dauden haiekin harremanetan).

Erraza den horretatik hastea, “auzotarren erkidegoaren” ideiatik (harremanetatik alderdi juridikora): elkar agurtzea / elkar ezagutzea / elkarri gatza eskatzea / auzotarren bilerak / etxekotasun handiagoa / konfiantza / baliabideak partekatzea / ekimenak batera garatzea.

Hasteko, bi gauza egin litezke:

1. **Plazaren inguruan soziograma txiki bat egitea** (ikusi 1.10_ puntua).
2. **Komuna dena antolatzeaz arduratzen den pertsona bat (host partekatua)** edukitzea; koordinazio-lanak egin, aukerak eta proiektuak identifikatu, batera kudeatu ahal diren baliabideak katalogatu, plaza osorik hartuta ikusgai bihurtu eta haren balioa azpimarratu beharko du.

Erraza den horretatik hastea, **AUZOTARREN ERKIDEGOAREN ideiatik**

Modu naturalean gertatzen diren harremanetatik horien kalifikazio batera pasatu beharko litzateke. Harreman pertsonaletatik (oinarrizkoak eta funtsezkoak) haraindi joatea eta erakundeen arteko harremanak garatzea, modu kontzienteagoan eta artikulatuagoan. Estrukurala denerantz jotzea pertsonala galdu gabe. **Probak edo esperimentuak eginez joateko** beharra planteatzen da, baliabideak partekatzeko aukeretan eta kooperazioan aurrera egiteko asmoz.

Plazako espazioan bertan pentsatzea (ez eragileetan edo lokaletan). Plaza aisialdirako leku dinamikoago eta biztanledun gisa, non jarduerak garatu ahal diren eta zeina proposamenak probatzeko balio duen (herritarren *living laba*).

Epe laburretik epe luzera arte aintzat hartzea (lehentasunen ordena) **errentagarritasun-ikaskuntza-** eta **posizionamendu-**kontuetan.

4.2. Auzo osoari dagokionez

4.2.a. Ustezko aukera bat aprobetxatzea

Aukera-denbora posible batean sartzen ari gara (egoera politiko berriagatik eta eragile askoren berriro kokatzeko beharragatik). Hartzen ez den aukera galdu egiten da, eta auzoak jadanik ezin du aukera gehiagorik galdu.

Erakundeen apustu argi eta irmoa eskatzen da (politikekin, neurriekin eta aurrekontuekin eta eskumenak dituzten erakundeen arteko benetako batasunarekin). Esku-hartzea eta aurrekontu-zuzkidura itzulkin soziala zein ekonomikoa dituen inbertsioztat jo behar da.

Eragile askorentzat, **lidergoak (behintzat sinbolikoa), modu erantzunkidean gauzatua, udalean egon beharko luke, alderdi politikoan.** M24ren ostean, auzoaren testuinguruari zein han bizi diren eragileei buruz asko dakiten pertsonak dauzkan udal-gobernu bat sartu da, bereziki enpleguari eta gizarte-gaiei dagokienez.

Lidergo instituzionalaren ideiak ez du esan nahi proiektua instituzionala denik eta logika instituzionalei erantzun behar dienik. Ekosistemaren berezko proiektua da. Espazio-esparru berri bat sortu behar da, ohiko logikei erantzuten ez diena. Denok noizean behin hartzen ditugun balazta-jarrerak utzi egin behar dira. Egin behar dena egin behar da, multzorako komenigarria dena.

4.2.b. Nola egin

Behar dena

- > Elkarrizketa instituzional argia (sail arteko eta erakunde arteko koordinazioa) + aurretiko jarrera eta irudimena, teknokratikoaz haraindi (hautagarritasunik gabe, gardentasunarekin).
- > Eskumen-, legitimitate- eta ordezkaritza-espazioa definitzea.
- > Plan eta kontakizun komun bat (pertsonaliza daitekeena).
- > Helburu eta adierazle komunak identifikatzea.
- > Inbertsio publikoa (behintzat inbertsio pribatuak erakartzeko).
- > Konfiantza gizarte-eragileengan, haien esperientzian, haien lanean, haien sareetan (baina orobat eragile-mapan, gainjartzeetan, interes-gatazketan, egoetan, desadostasunetan, etab. ordena ipintzea ere).
- > Falta diren eragileak batzea (erakargarriak).
- > Auzoarekin (auzoan geratzeko) konpromisoa hartzen dutenak babestea.
- > Konfiantzatik abiatuta erlazionatzen diren eragileak, rola eta eremuak ahalik eta argien dauzkatena (helburu produktiboak betetzea bezain garrantzitsua da prozesua eta norberaren taldea zaintzea).
- > Harreman- eta gobernamentu erantzunkideak.
- > Herritarrek prozesu osoan parte hartzeko mekanismoak.
- > Oso kudeaketa ona.
- > Eskalatzeko eta errepikatze aukera.

Hasteko era posible bat

- > Prospekzioa egin eta ikuspuntua sortzea.
- > Tiraderetan dauden planak edo txostenak berrikustea.
- > Balio duena berreskuratzea. Gurpila gurpila berriro ez asmatzea.
- > Hutsetik ez hastea, baina orain arte gertatutakora ere ez lerratzea.
- > Soziograma bat egitea.
- > Lurzoru komuna + banakako jarrera: balio- eta interes-mapa, kode etiko partekatua eta zergatik eta zertarako den identifikatzea.
- > Plan komunitario berri baten partaidetzazko diseinua.**

Planifikatzeari buruz:

- > Solteko ekintzetatik (txikiak edo enblematikoak) koordinatuetara.
- > Sail arteko eta erakunde arteko planteamendua (adib., Bilbao Ekintzaren, Berdintasun eta Lankidetzaren eta Udal Etxebizitzak-en arteko koordinazioa edo administrazioetako gizarte-ekintzako eta enpleguko arloen arteko koordinazioa).
- > Billar-partida bat, karanboletara jolasten. Ez pentsatu geure bolan sartzean, baizik eta partida osoan.
- > Kontuz ibiltzea “zuhaitz berri batek” gainerakoak haztea ez galarazteko eta horiei itzalik ez egiteko.
- > Behintzat, proiektu batzuk erkidegoak jakinda garatzea (ez egitateak burututa).
- > Auzoan eragin positiboa edukitzeko adina masa kritikoa duten planak eta ekintzak bilatzea.
- > Planifikazio-prozesuari arreta eskaintzearen jadanik gertatzen ari dena ez alboratzea. Dagoena, gertatzen ari diren gauza zehatzak, zaintzea. Funtsezko eragileak, hala nola Birgaitze Bulegoa edo Talde Koordinatzailea, suspertzea eta horiei esanahi berria ematea. Gauza txiki solte asko elkarri lotu sarea sortzeko (2 de Mayo, Arategizar, Aretxaga, EKHI txanpona eta horrelako kasuak aipatu dira).
- > Azaleratzen ari denaren eta planifikatuta dagoenaren arteko oreka.

Ustezko aukera horri buruz

- > Non sortzen da aukera? Nork sortzen du? Nola antolatzen dira hasierako baldintza eta faktoreak aukera hori sor dadin?
- > Zer da gauza kolektibo hori? Batera sor daiteke bozeto-hazi bat? Behintzat joko zabaltzeko edo askotariko jendea ideia baten inguruan biltzeko balio duen zerbait. Besteekin espekulatzeko, beste leku batera begiratzeko beharra, beste gauza batzuk ikusi edo imajinatzen helburuarekin.
- > Aukera horri ekiteko planak eta baliabideak identifikatzea. Europako proiektuak aipatzen dira, Urban eta Interreg modukoak. Udalean badago Europako programak koordinatzen dituen organorik?

4.2.c Eremu posibleak

- > **GIZARTE-ZERBITZUETATIK ETA HARAINDI PROIEKTATZEA.**
- > **AUZOARENTZAKO ETA HANGO ERAGILEENTZAKO BESTE ETORKIZUN BAT IMAJINATZEA.**
- > **BIR- (BADAGOENAZ HAUSNARTZEA).**
- > **BENETAN AUZOA EGIN NAHI DUTENEN (AUZOAREKIN KONPROMISOA HARTZEN DUTENEN) ALDEKO APUSTUA EGITEA.**

Kontuan hartuta agertoki eta egoera berriak daudela (ez koitunturalak, baizik eta estrukturalak), behin eta berriro irteten da **BERRIRO egiteko beharra —BIR-: birdefinitu/birbihurtu/birsortu/birziklatu...** planei eta proiektuei zein tartean dauden eragileei dagokienez).

Auzoari dagokionez, aukerak sortzen dira kulturartekotasunaren, garapen komunitarioaren, gizarte-ekonomiaren modu berrien, hiri-berroneratzearen, ekojasangarritasunaren, kulturaren oinarritutako esku-hartze eta bitartekaritza sozialaren, pertsonengan ardaztutako diseinuaren, gizarte-teknologiaren eta abarren inguruan. Era berean, oso era espezifikoan aipatzen dira enpleguari eta ekintzaitzari buruzkoa, enplegua sortzeko eredu berriak, laneratze-enpresentzako nitxo berriak, gizarteratze- eta laneratze-ibilbide osoak. Zaintzen, zahartze aktiboaren, bizitza osasuntsuaren eta abarren lanbide-familia berrietan ere pentsatzen da.

**Gizarte ekonomia klabeetan
pentsatu testuingurua,
ekojasangarritasuna,
garapen komunitarioa,
inguru permakulturala,
trantsiziozko auzoa**

Kontzeptu emankorrak planteatzen dira, esate baterako, trantsizioko eskualdeak, permakultura, ekonomia zirkularra, elkarlanekoa, P2P, ondasun komunarena...

Nolabaiteko espezializazioa bilatzen bada, proiektuaren % 70 osatuko duen corea identifikatu behar da.

Koordinazioa eta garapena: HARROBItik HARROBIra

ColaBoraBora Koop
WikiToki - Harrobi plaza 5, 2 - 48003 Bilbo
<http://www.colaborabora.org> | @colaborabora
Tel.: 944 158 861